

เทศบาลเมืองชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

(๑) ด้านกายภาพ

๑) ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

เทศบาลเมืองชุมพร ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๗๙ ตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเทศบาลเมืองชุมพร พ.ศ.๒๔๗๙ ซึ่งในขณะนั้นมีพื้นที่ในเขตเทศบาล ๒.๙ ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร ๓,๐๐๐ คน มีบ้านจำนวน ๕๐๐ หลังคาเรือน และได้จัดตั้งเขตชุมชนในตำบล อันเป็นที่ตั้งศาลากลาง จังหวัดชุมพร

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๗ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองชุมพร โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกาเล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๓๑ ก. ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๗

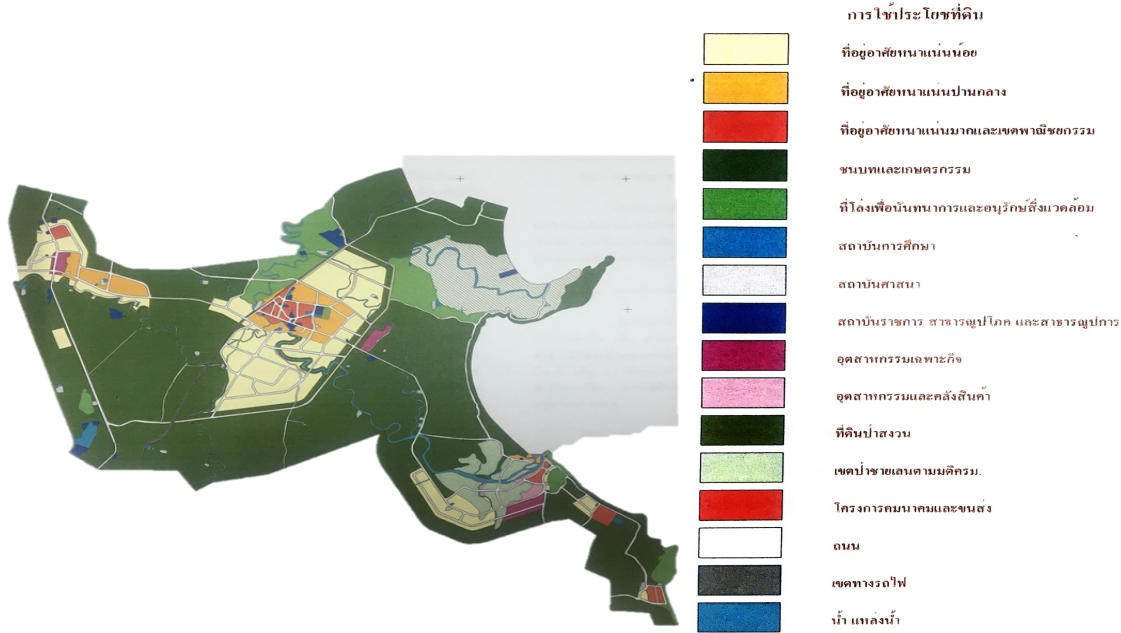
เทศบาลเมืองชุมพร ตั้งอยู่บนถนนปรมินทรมรรคา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ซึ่งอยู่ในบริเวณชุมชนที่มีกิจกรรมธุรกิจการค้า และการบริการ ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ ๔๖๓ กิโลเมตร และทางรถไฟประมาณ ๔๘๕ กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ ๒๑.๑๐ ตารางกิโลเมตร โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบลท่าตะเภา และพื้นที่บางส่วนของตำบลบางหมาก ตำบลตากแดด ตำบลวังไผ่ ตำบลนาทุ่ง และตำบลขุนกระหัง มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	จดคลองชลประทานสามแก้ว(ตำบลบางลึกและตำบลนาชะอัง)	
ทิศตะวันออก	จดคลองหนองม่วงค้อม-คลองท่านางสังข์(ตำบลท่ายาง)	
ทิศใต้	จดสะพานคลองท่าตะเภา(ตำบลบางหมากและตำบลตากแดด)	
ทิศตะวันตก	จดเขตเทศบาลตำบลวังไผ่และตำบลขุนกระหัง	
แบ่งออกเป็น	-ตำบลท่าตะเภา ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด	
	-ตำบลนาทุ่ง	ม.๕,๖,๗,๘,๙,๑๐ (ทั้งหมด) และ ม.๑,๒ (บางส่วน)
	-ตำบลบางหมาก	ม.๒,๑๑ (ทั้งหมด) และ ม.๑ (บางส่วน)
	-ตำบลตากแดด	ม.๙ (ทั้งหมด) และ ม.๒,๘ (บางส่วน)
	-ตำบลวังไผ่	ม.๒ (ทั้งหมด) และ ม.๑,๑๑ (บางส่วน)
	-ตำบลขุนกระหัง	ม.๖ (บางส่วน)

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไป เป็นที่ราบริมน้ำ และมีความลาดเอียงของพื้นที่เนื่องจาก

เทศบาลเมืองชุมพรเป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างแนวเทือกเขาตะนาวศรีฝั่งตะวันตกและชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ซึ่งเป็นเทือกเขาที่เป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำสายสำคัญ ๓ สายของอำเภอ ที่ไหลไปทางตะวันออกตามสภาพลาดเอียงของพื้นที่ลงสู่ทะเล พื้นที่ตอนกลางเป็นลูกคลื่นลอนลาดและลูกคลื่นลอนชัน สลับกันไป เป็นเขตที่มีการเพาะปลูกผลไม้และไม้ยืนต้น ที่พื้นที่ด้านตะวันออกเป็นที่ราบและที่ราบลุ่ม มักจะมีน้ำท่วมขังเป็นประจำทุกปี

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

เทศบาลเมืองชุมพรได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเหตุให้มีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – กลางเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนมรสุม หลังจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลง และฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม – กลางเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จากทะเลอันดามัน เป็นมวลอากาศที่มีความชื้นสูง และเปลี่ยนเป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจึงทำให้เกิดฝนตกชุก

๔) ลักษณะของดิน

โดยทั่วไปมักเป็นดินประเภทดินทราย และดินตะกอนที่ค่อนข้างเป็นกรด ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ส่วนดินบริเวณชายฝั่งส่วนใหญ่เป็นดินที่เกิดจากการผุพัง สลายตัวอยู่ที่ของวัตถุตกค้าง และดินดาน และบริเวณที่มีน้ำทะเลท่วมถึง อยู่สม่ำเสมอ เนื้อดินจะเป็นประเภทดินเลนซึ่งมีการระบายน้ำเลว ถึงเลวมาก

(๒) ด้านการเมือง/การปกครอง

๑) เขตการปกครอง

ในเขตเทศบาลแบ่งชุมชนเพื่อการพัฒนาออกเป็น ๔๔ ชุมชน ซึ่งในแต่ละชุมชนจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนขึ้นมา ๑ ชุด ประกอบด้วยกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๙ คน โดยคณะกรรมการชุมชนเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนในการเสนอปัญหาและความต้องการในชุมชน แจ้งข่าวสารต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นตัวกลางหรือผู้ประสานระหว่างเทศบาลกับชุมชนอีกด้วย

จำนวนชุมชนในเขตเทศบาลเมืองชุมพร

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	ลำดับที่	ชื่อชุมชน
๑	ชุมชนบ้านบางหมาก	๒๓	ชุมชนกรมหลวง
๒	ชุมชนบ้านศาลาขาว	๒๔	ชุมชนประชาอุทิศ
๓	ชุมชนบ้านจัดสรร	๒๕	ชุมชนบ้านย่านยาว
๔	ชุมชนบ้านทุ่งเสม็ด	๒๖	ชุมชนปรมินทร์ ๑๒ ร่วมใจ
๕	ชุมชนบ้านพระแรด	๒๗	ชุมชนพิศิษฐ์พยาบาล
๖	ชุมชนสุขเสมอ	๒๘	ชุมชนหลังตลาด
๗	ชุมชนบ้านทุ่งจิก	๒๙	ชุมชนหน้า ร.ร.อนุบาลชุมพร
๘	ชุมชนบ้านท่าตะเภาเหนือ	๓๐	ชุมชนสุขสมบูรณ์
๙	ชุมชนไทรรัตน์	๓๑	ชุมชนศรีयाภัย
๑๐	ชุมชนบ้านดอนหลวง	๓๒	ชุมชนท่านางสังข์
๑๑	ชุมชนบ้านดอนตาบัว	๓๓	ชุมชนหน้าสวนสาธารณะ
๑๒	ชุมชนราษฎร์วิถี	๓๔	ชุมชนบ้านโนนซัง
๑๓	ชุมชนบ้านหนองทองคำ	๓๕	ชุมชนวัดประเดิม
๑๔	ชุมชนบ้านวังยาง	๓๖	ชุมชนวัดชุมพรรังสรรค์
๑๕	ชุมชนวัดสุพรรณนิมิตร	๓๗	ชุมชนจรรยาราษฎร์
๑๖	ชุมชนบ้านเกาะแก้ว	๓๘	ชุมชนหมู่บ้านไทยสมุทร
๑๗	ชุมชนบ้านหนองผาก	๓๙	ชุมชนหมู่บ้านในฝัน
๑๘	ชุมชนหน้านิรมล-รังนกออก	๔๐	ชุมชนบ้านหนองขวัญ
๑๙	ชุมชนบ้านทุ่งธรณี	๔๑	ชุมชนกรมหลวง๒
๒๐	ชุมชนราษฎร์ดำรง	๔๒	ชุมชนสร้างสุข
๒๑	ชุมชนนวมินทร์ร่วมใจ	๔๓	ชุมชนหนองหว่าพัฒนา
๒๒	ชุมชนศาลาแดง	๔๔	ชุมชนวัดโพธิการาม

๒) การเลือกตั้ง

นายกเทศมนตรีเมืองชุมพร ได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองชุมพรครั้งล่าสุด ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ด้วยคณะกรรมการผู้เลือกตั้งได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี โดยมีผลการเลือกตั้งตามการรับรองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

การดำเนินการเลือกตั้ง	ผลการดำเนินการเลือกตั้ง
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๒๕,๐๕๙
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง	๑๔,๒๒๑
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาทั้งหมด	๒๕,๕๐๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง	๑๔,๒๒๑
จำนวนบัตรดี	๑๓,๐๕๘
จำนวนบัตรเสีย	๓๘๓
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ทำเครื่องหมายไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	๗๘๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ	๑๑,๒๗๙
จำนวนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง	รวม ๒ คน เป็นชาย ๒ คน

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรครั้งล่าสุด ครั้งล่าสุด ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ด้วยคณะกรรมการผู้เลือกตั้งได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (เขต ๑) โดยมีผลการเลือกตั้งตามการรับรองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดังนี้

การดำเนินการเลือกตั้ง	ผลการดำเนินการเลือกตั้ง
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๘,๑๖๕
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง	๔,๗๕๙
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาทั้งหมด	๘,๒๘๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง	๔,๗๕๙
จำนวนบัตรดี	๓,๙๔๔
จำนวนบัตรเสีย	๓๗๘
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ทำเครื่องหมายไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	๔๓๗
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ	๓,๕๒๑
จำนวนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง	รวม ๑๒ คน เป็นชาย ๑๑ คน หญิง ๑ คน

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรครั้งล่าสุด ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ด้วยคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (เขต ๒) โดยมีผลการเลือกตั้งตามการรับรองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดังนี้

การดำเนินการเลือกตั้ง	ผลการดำเนินการเลือกตั้ง
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง	๘,๓๒๕
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง	๔,๖๔๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาทั้งหมด	๘,๓๘๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง	๔,๖๔๐
จำนวนบัตรดี	๓,๗๕๖
จำนวนบัตรเสีย	๓๗๔
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ทำเครื่องหมายไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	๕๑๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ	๓,๗๔๐
จำนวนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง	รวม ๑๒ คน เป็นชาย ๑๐ คน หญิง ๒ คน

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรครั้งล่าสุด ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ด้วยคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (เขต ๓) โดยมีผลการเลือกตั้งตามการรับรองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดังนี้

การดำเนินการเลือกตั้ง	ผลการดำเนินการเลือกตั้ง
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง	๘,๕๓๑
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง	๔,๗๒๙
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมาทั้งหมด	๘,๖๔๐
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง	๔,๗๒๙
จำนวนบัตรดี	๓,๗๗๑
จำนวนบัตรเสีย	๔๙๒
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ทำเครื่องหมายไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	๔๖๖
จำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ	๓,๙๑๑
จำนวนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง	รวม ๑๒ คน เป็นชาย ๑๐ คน หญิง ๒ คน

(๓) ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓-๕ ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

ในเขตเทศบาลเมืองชุมพร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ...๓๓,๗๕๗..... คน (เมษายน ๒๕๖๔) เป็นเพศชาย ..๑๕,๖๘๘..... คน เพศหญิง ...๑๘,๐๖๙..... คน มีจำนวนหลังคาเรือน ..๑๙,๙๙๒.... หลังคาเรือน

ปี	ชาย	หญิง	รวม
๒๕๕๙	๑๕,๒๖๑	๑๗,๔๒๕	๓๒,๖๘๖
๒๕๖๐	๑๕,๑๗๐	๑๗,๓๗๕	๓๒,๕๔๕
๒๕๖๑	๑๕,๐๘๑	๑๗,๓๓๙	๓๒,๔๒๐
๒๕๖๒	๑๕,๖๙๓	๑๗,๙๔๙	๓๓,๖๔๒
๒๕๖๓	๑๕,๖๘๒	๑๘,๐๗๑	๓๓,๗๕๓

สรุป จากตารางข้อมูลดังกล่าว แนวโน้มประชากรในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา มีประชากรทั้งชายและหญิงในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑ มีจำนวนลดลง แต่ในช่วงปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มในอัตราส่วนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

๒) ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า ๑ ปี	๑๖๙	๑๕๕	๓๒๔
๑ - ๑๕ ปี	๓,๔๙๑	๓,๒๒๙	๖,๗๒๐
๑๖ - ๓๐ ปี	๓,๐๘๒	๓,๑๖๙	๖,๒๕๑
๓๑ - ๖๐ ปี	๖,๒๒๖	๗,๖๑๗	๑๓,๘๔๓
๖๑ - ๙๐ ปี	๒,๖๓๑	๓,๗๓๖	๖,๓๖๗
๙๑ - ๑๐๐ ปี	๗๒	๑๕๐	๒๒๒
มากกว่า ๑๐๐ ปี	๑๑	๑๕	๒๖

ที่มา : งานทะเบียนราษฎร สำนักงานเทศบาล

วัตถุประสงค์ : เพื่อประกอบการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเมือง (ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓)

(๔) สภาพทางสังคม

๑) การศึกษา

สังกัด	ท้องถิ่น	สพฐ.
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	-	-
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๒	-
ระดับก่อนศึกษา		
๑. จำนวนโรงเรียน	๒	๒
๒. จำนวนห้องเรียน	๗	๒๒
๓. จำนวนนักเรียน	๑๗๙	๖๒๘
๔. จำนวน ครู อาจารย์	๒๙	๓๖
ระดับประถมศึกษา		
๑. จำนวนโรงเรียน	๒	๒
๒. จำนวนห้องเรียน	๒๔	๘๐
๓. จำนวนนักเรียน	๔๗๐	๒,๖๔๓
๔. จำนวน ครู อาจารย์	๒๙	๑๔๐
ระดับมัธยมศึกษา		
๑. จำนวนโรงเรียน	๑	๒
๒. จำนวนห้องเรียน	๒๘	๑๗
๓. จำนวนนักเรียน	๖๑๐	๔๘๘
๔. จำนวน ครู อาจารย์	๓๒	๓๓

ที่มา : กองการศึกษา

วัตถุประสงค์ : เพื่อประกอบการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเมือง (ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔)

๒) สาธารณสุข

ประชากรในเขตเทศบาลเมืองชุมพร สามารถเข้ารับบริการสาธารณสุขจากสถานบริการ
สาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ดังนี้

๑. โรงพยาบาลในเขตพื้นที่ สังกัด
 - ท้องถิ่น จำนวน.....แห่ง เตียงคนไข้จำนวน.....เตียง
 - เอกชน จำนวน.....๑.....แห่ง เตียงคนไข้จำนวน.....๑๐๐.....เตียง
 - รัฐบาล จำนวน.....๑.....แห่ง เตียงคนไข้จำนวน.....๕๐๙.....เตียง
๒. ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองชุมพร จำนวน.....๑.....แห่ง
๓. ศูนย์ส่งเสริมการทำงานของโตเทศบาลเมืองชุมพร จำนวน.....๑.....แห่ง
๔. คลินิกแพทย์ จำนวน.....๓๕.....แห่ง
๕. คลินิกทันตแพทย์ จำนวน.....๑๐.....แห่ง
๖. ร้านขายยา จำนวน.....๓๐.....แห่ง
๗. คลินิกหมอมอครอบครัว จำนวน.....๒.....แห่ง
๘. ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน(กู้ชีพ - กู้ภัย)ในเขตพื้นที่ จำนวน ๒ แห่ง
๙. สาเหตุการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุขทุกแห่ง

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร (โทรศัพท์ ๐๗๗-๕๑๑๐๔๐)

วัตถุประสงค์ : แสดงให้เห็นถึงการรักษาสุขภาพ งานส่งเสริมสุขภาพและควบคุมป้องกันโรค (ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔)

๓) อาชญากรรม

ลำดับที่	ประเภทความผิด	ปี ๒๕๖๓ (ครั้ง)
๑	ยาเสพติด	๘๔๘
๒	ค้าประเวณี	๑,๕๑๒
๓	การพนัน	๒๒
๔	ลักทรัพย์	๓๓
๕	ยักยอกทรัพย์	๑๔
๖	อาวุธปืน	๑๓๕
๗	ทำร้ายร่างกาย	๗
๘	โจรกรรมรถจักรยานยนต์	๐
๙	ฉ้อโกง	๙
๑๐	ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	๒
	รวม	๒,๕๘๒

ที่มา : งานป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรเมืองชุมพร (โทรศัพท์ ๐๗๗-๕๑๑๓๐๐)

วัตถุประสงค์ : แสดงให้เห็นถึงการเกิดอาชญากรรม (สำรวจ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๔)

๔) ยาเสพติด

มีการแพร่ระบาดในทุกพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร อำเภอหลังสวน และอำเภอท่าแซะ อย่างไรก็ตาม จังหวัดชุมพรได้มีการเฝ้าระวังโดยมีการตั้งด่านตรวจยาเสพติดในเส้นทางหลัก ๒ ด้าน คือ ด้านตรวจยาเสพติดชุมพร นปส.ชุมพร และด่านตรวจบ้านพละ ภ.จว.ชุมพร ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีสามารถสกัดจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก

๕) การสังคมสงเคราะห์

-ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน.....๕,๐๖๖.....ราย
-ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยผู้พิการ จำนวน.....๖๘๐.....ราย
-ผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ จำนวน.....๒๔..... ราย

ที่มา : กองสวัสดิการสังคม

วัตถุประสงค์ : แสดงให้เห็นถึงการเกิดอาชญากรรม (สำรวจ ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔)

(๕) ระบบบริการพื้นฐาน

๑) การคมนาคมขนส่ง (ทางบก,ทางน้ำ,ทางราง ฯลฯ)

เทศบาลเมืองชุมพรมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (เพชรเกษม) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๗ ทางแยกเข้าจังหวัดชุมพรจากบริเวณสี่แยกปฐมพร ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๐๑ ชุมพร-ปากน้ำชุมพร นอกจากเส้นทางคมนาคมหลักแล้วยังมีถนนแยกจากเทศบาลเมืองชุมพร ไปอำเภอและตำบลโดยรอบชุมชนเทศบาล เส้นทางรถไฟสายใต้ผ่านบริเวณชุมชน ระยะทางจากสถานีรถไฟธนบุรีถึงสถานีรถไฟชุมพร ประมาณ ๔๗๖ กิโลเมตร ขบวนรถไฟสายใต้ทุกขบวนจะต้องผ่านจังหวัดชุมพร และยังมีการคมนาคมทางอากาศโดยมีสนามบินพาณิชย์ที่อำเภอปะทิว ปัจจุบันสายการบินได้เปิดทำการบินระหว่างชุมพร – กรุงเทพฯ – ชุมพร ทุกวัน ซึ่งทำให้การคมนาคมของชุมชนสะดวกรวดเร็วและเข้าถึงพื้นที่บริเวณเขตเทศบาลโดยสะดวก

ถนนที่อยู่ในเขตทั้งสิ้น ๑๔๙ สาย อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง จำนวน ๒ สาย ถนนในความรับผิดชอบของเทศบาล จำนวน ๑๔๗ สาย ซึ่งแยกเป็นถนนคอนกรีต จำนวน ๘๕ สาย,ลาดยาง ๖๒ สาย โดยมีถนนสายหลักอยู่ ๘ สาย ได้แก่ ถนนปรมินทรมรรคา ถนนศาลาแดง ถนนประชาอุทิศ ถนนพิศิษฐ์-พยาบาล ถนนกรมหลวงชุมพร ถนนไตรรัตน์ ถนนอากาศ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งถนนทั้ง ๘ สาย นี้เป็นย่านชุมชนและย่านธุรกิจการค้า จึงทำให้สภาพการจราจรติดขัดพอสมควรในช่วงเช้าและช่วงเย็น โดยเฉพาะบริเวณหน้าตลาดสดของถนนปรมินทรมรรคา และหลังตลาดสดของถนนประชาอุทิศ

๒) การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชุมพร รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร ตำบลปากน้ำชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง โดยมีสถานีจ่ายไฟ ๒ สถานี คือ สถานีจ่ายไฟชุมพร ๑ บริเวณแยกปฐมพร และสถานีจ่ายไฟชุมพร ๒ บริเวณบ้านบางคอย ตำบลปากน้ำชุมพร อำเภอเมืองชุมพร ซึ่งในขณะนี้ในเขตเทศบาลเมืองชุมพร มีไฟฟ้าใช้แทบทุกครัวเรือนแล้ว ส่วนไฟฟ้าสาธารณะนั้นเทศบาลได้ดำเนินการติดตั้ง เพื่อให้บริการครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่แล้วเช่นกัน

๓) การประปา

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาชุมพร ซึ่งในปี ๒๕๖๔ มี

-ครัวเรือนที่ใช้การบริการน้ำประปา	จำนวน ๓๗,๗๔๒	หลังคาเรือน
-น้ำประปาที่ผลิตได้	จำนวน ๔๐,๗๗๙	ลบ.ม./วัน
-น้ำประปาที่ต้องการใช้	จำนวน ๒๔,๔๙๔	ลบ.ม./วัน
-การใช้น้ำประปาเฉลี่ย	จำนวน ๒๔,๔๙๔.	ลบ.ม./วัน
-น้ำประปาที่ผลิตได้	จำนวน ๑๕,๙๗๗,๒๑๒	ลบ.ม./ปี

แหล่งน้ำดิบหลักที่ใช้ กปภ.สาขาชุมพร นำมาผลิตคือ คลองท่าตะเภา

(โทรศัพท์ ๐๗๗-๕๑๑๑๕๙)

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาชุมพร สํารวจ ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์ : เพื่อใช้วิเคราะห์การใช้น้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภคและเป็นข้อมูลสนับสนุนด้านอื่น ๆ

๔) โทรศัพท์

ในเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองชุมพร มีระบบการสื่อสารพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในการดูแลของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) และมีเครือข่ายโทรศัพท์มือถือที่ให้บริการหลักทั้งสิ้น ๓ เครือข่าย ได้แก่ DTAC TURE และ AIS ทั้งนี้การให้บริการโดยระบบการสื่อสารพื้นฐานในจังหวัดชุมพรโดยบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ประเลขหมายโทรศัพท์สำหรับให้บริการในเขตเทศบาลเมืองชุมพรทั้งหมด จำนวน... ๔,๖๘๕...เลขหมาย และจำนวนครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ใช้มีทั้งสิ้น ๖,๑๒๓ ครัวเรือน
ที่มา : บริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) สํารวจ ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔

๕) ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ในเขตเทศบาลมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขของการสื่อสารแห่งประเทศไทยอยู่ ๑ แห่ง สำนักงานบริการขององค์การโทรศัพท์ ๑ แห่ง

-สถานีวิทยุ ๗ สถานี คือ สถานีวิทยุองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดชุมพร (สวท.ชุมพร) สถานีวิทยุกรมอุตุนิยมวิทยาชุมพร (สอต.ชุมพร) สถานีวิทยุราชดำริสัมพันธ์ชุมพร (รส. ๔ ชุมพร)

-สถานีวิทยุชุมชน ๑๐ สถานี คือ สถานีวิทยุกองทัพภาคที่ ๔ ชุมพร, สถานีวิทยุประจำถิ่นที่ ๑๕ ชุมพร, สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจังหวัดชุมพร, AKO FM ๑๐๓.๒๕, MAX FM ๑๐๒.๒๕, Mind Radio FM ๑๐๕.๕, Love Station FM ๑๐๕.๐๐, ฟุ่งสวรรค์เรดิโอ FM ๙๔.๐๐, Smile Radio FM ๑๐๖.๒๕, Idia Radio FM ๑๐๖.๗๕

-สถานีโทรทัศน์ ๕ สถานี คือ สถานีเครื่องส่งโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดชุมพร (สทท.๑๑), ทีวีไทย, TV.Nation, ช่อง ๙, ช่อง ๕

-หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ๗ ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์เซาท์เทิร์นนิวส์ หนังสือพิมพ์ดาวใต้ หนังสือพิมพ์ข่าวชุมพร หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ หนังสือพิมพ์ฐานชุมพร หนังสือพิมพ์หลักเมือง หนังสือพิมพ์แปซิฟิกโพสต์

-ระบบเสียงตามสายของเทศบาล ครอบคลุมพื้นที่ภายในเขตเทศบาล ๘๐% ออกอากาศทุกวัน ช่วงเวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ และ ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.

(๖) ระบบเศรษฐกิจ

๑) การเกษตร

ในอำเภอเมืองชุมพรยังเป็นที่มีผลไม้ขึ้นชื่อหลายชนิด และช่วงฤดูกาลผลไม้เดือน กรกฎาคม ถึง สิงหาคม ไม่ว่าจะเป็นกล้วยเล็บมือนาง ทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่ก็จะมี การปลูกในบริเวณรอบ ๆ ตัวเมืองชุมพร ใช้พื้นที่น้อย เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งการท่องเที่ยวลักษณะนี้เป็น การท่องเที่ยวที่สามารถเข้าไปสัมผัสถึงชีวิตของชาวสวน กิจกรรมภายในสวน รวมถึงอิมเมอร์สกับผลไม้ นานาชนิด

๒) การประมง

ในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ส่วนใหญ่เป็นการประมงพื้นบ้าน เป็นการจับสัตว์น้ำตามคลองท่าตะเภา คลองท่านางสังข์ และคลองสระเพชร ซึ่งเป็นปลาน้ำจืด โดยใช้เครื่องมือขนาดเล็ก แต่ปริมาณสัตว์น้ำในแม่น้ำและลำคลองมีปริมาณลดน้อยลงและสูญพันธุ์ เนื่องจากน้ำในแม่น้ำคูคลองต่าง ๆ ไม่ได้มีการไหลหมุนเวียน ทำให้น้ำเน่าเสีย มีผักตบชวาจำนวนมาก ทำให้จำนวนพันธุ์สัตว์น้ำที่เหลือเพื่อการขยายพันธุ์มีจำนวนน้อย ซึ่งเป็นการทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำ และส่งผลกระทบต่อการลดลงและสูญพันธุ์ของสัตว์น้ำนานาชนิด นอกจากนั้นจากสภาพน้ำนิ่งทำให้มีปริมาณยุงชุมชุกขึ้น ซึ่งอาจทำให้เกิดโรคที่เกี่ยวกับยุงตามมา รวมถึงผลกระทบต่อการใช้ปลาและเลี้ยงสัตว์ที่ไม่สามารถใช้น้ำในแม่น้ำลำคลองได้เช่นเคย

บริเวณตลาดสดในเขตเทศบาลเมืองชุมพร โดยทั่วไปพบว่า พ่อค้า-แม่ค้า ที่ขายอาหารทะเลสดทางแพงได้นำมาจากเรือขนาดเล็กที่อยู่บริเวณนอกเขตเทศบาล แต่ราคาค่อนข้างสูง เนื่องจากอาหารทะเลมีน้อยหายาก ส่วนปลาน้ำจืดมีการเลี้ยงปลาในกระชังที่หนาแน่น ซึ่งตามปกติจะมีการเลี้ยงในคลองท่าตะเภาและคลองท่านางสังข์ แต่เนื่องจากคลองท่านางสังข์ เป็นคลองที่มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา และได้ผลดี ทำให้มีผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีประมาณกว่า ๑๐๐ รายหรือ ประมาณ ๔๐-๕๐ ไร่หรือพื้นที่ซึ่งหนาแน่นมาก จึงเสี่ยงที่น้ำจะขาดออกซิเจนและทำให้ปลาตายได้ และอาจจะมาจากการเปิดประตูน้ำของชลประทานและดันเอาน้ำเสียในเขตเทศบาลเมืองชุมพรลงมาในพื้นที่เลี้ยงปลาในกระชังนั้น

๓) การปศุสัตว์

ในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ไม่มีทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจึงทำปศุสัตว์เป็นอาชีพเสริมส่วนใหญ่จะนิยมเลี้ยงสัตว์หลายชนิด เช่น สุกร ไก่ไข่ เป็ด เกษตรกรจะเลี้ยงโดยไม่ได้อาศัยความรู้มากนัก เป็นเกษตรแบบผสมผสาน ผลผลิตที่ได้จะเก็บไว้รับประทานเอง ส่วนที่เหลือจึงจะนำออกมาจำหน่าย

๔) การบริการ

- ห้างสรรพสินค้า/ศูนย์การค้าในพื้นที่ ๒ แห่ง (ห้างไอเซ็นชอปบิงมอลล์,ห้างศิลป์ฟ้า)
- สถานีบริการปั้มน้ำมันในพื้นที่ ๕ แห่ง (ปั้มทองมี,ปั้มเอสโซ่,ปั้มถนนกรมหลวง,ปั้มจิงโจ้,ปั้มโชคอนันต์)
- ตลาดสดในพื้นที่ ๒ แห่ง (ตลาดสดเทศบาล,ตลาดสดหมอพนัส)
- โรงแรม/ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่ ๔๑ แห่ง
- บ้านให้เช่า/หอพัก/ห้องเช่า/ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ ๓๑ แห่ง
- สถานบันเทิง (บาร์เบียร์ ผับ คาราโอเกะ อาบอบนวด โรงมหรสพ) ๑๐ แห่ง
- ร้านสปา/นวดแผนไทย ในพื้นที่ ๓ แห่ง
- ธนาคาร ๑๕ แห่ง

หมายเหตุ เฉพาะการบริการที่มีใบอนุญาตประกอบการ

๕) การท่องเที่ยว

★ สถิตินักท่องเที่ยว

สถิตินักท่องเที่ยวปี ๒๕๖๑ (ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร)

-จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน.....๙๓๑,๔๓๒.....(Visitor) คน

-จำนวนนักท่องเที่ยว (Tourist) ตามประเภทที่พัก (โรงแรม รีสอร์ท เกสเฮาส์)...-.....คน

-รายได้จากการท่องเที่ยว.....๔,๓๖๓.๒๘.....ล้านบาท

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญภายในเขตเทศบาลเมืองชุมพร

-สวนสาธารณะอากาศภิรตวิวงศ์จังหวัดชุมพร

ตั้งอยู่ถนนกรมหลวงฯ ใกล้กับสนามกีฬาเมืองชุมพร ในบริเวณสวนสาธารณะ มีการจัดสวนหย่อมและมีต้นไม้ร่มรื่น พร้อมทั้งมีการจัดสถานที่สำหรับให้ประชาชนออกกำลังกาย และยังมีรูปปั้นกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ไว้สำหรับสักการะภายในบริเวณสวนสาธารณะด้วย

-ศาลหลักเมืองจังหวัดชุมพร

เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูตาแก่แผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอน เป็นสัญลักษณ์การสร้างบ้านเมือง เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และเพื่อให้มีหลักเมืองที่ถูกต้องตามโบราณประเพณี ศาลหลักเมืองชุมพร ตั้งอยู่ที่หน้าเทศบาลเมืองชุมพร มีลักษณะเป็นทรงปราสาท หลังคาจตุรมุขยอดปราสาททรงปราสาท ภายในประดิษฐานเสาหลักเมือง ซึ่งเป็นไม้แกะสลัก ลวดลายไทยลงรักปิดทอง ตามที่กรมศิลปากรกำหนด ไม้ที่นำมาทำเป็นเสาหลักเมืองได้มาจากต้นราชพฤกษ์ แห่งวัดถ้ำรับร่อ ซึ่งเป็นดินแดนที่เชื่อกันว่าเป็นที่ตั้งของเมืองอุทุมพร หรือเมืองชุมพรดั้งเดิม มีอายุ ๑๐๐ ปี เชื่อว่าเป็นไม้มงคลสูงสุดในหมู่ไม้ทั้งหลาย และได้รับพรพรณส์ฐานตามตำราที่กล่าวไว้ โดยทำพิธีตัดเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๕

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จมาทรงเป็นองค์ประธานพิธีเปิดศาลหลักเมือง เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

-ตลาดกลางคืนถนนกรมหลวง

ตั้งอยู่บนถนนกรมหลวงชุมพร เริ่มตั้งแต่สี่แยกถนนไทรวิธานตัดกับถนนกรมหลวงชุมพร ตรงข้ามกับถนนทางรถไฟ ระยะทางตลาดกลางคืน ยาวประมาณ 500 เมตร มีอาหารอร่อยมากมาย เช่น ผัดไทย หอยทอด ขนมเป็๋องรสชาติดี ขนมถ้วย ผลไม้เมืองใต้ และอาหารพื้นเมืองอีกหลากหลายชนิด

-ตลาดนัดเช้าวันศุกร์เทศบาลเมืองชุมพร

ตั้งอยู่หน้าสำนักงานเทศบาลเมืองชุมพร เริ่มตั้งแต่เวลาตีห้าจนถึงประมาณเก้าโมงเช้าของทุกวันศุกร์ พร้อมทั้งมีการใส่บาตรให้กับพระภิกษุด้วย ซึ่งตลาดเช้ายังมีสินค้ามาจำหน่ายมากมาย อาทิเช่น ผักปลอดสารพิษ ผลไม้ราคาถูกขนมต่าง ๆ รวมไปถึงอาหารทะเล กุ้ง หอย ปูปลาจากชาวประมงพื้นบ้าน

-ตลาดนัดลานคนเดิน เทศบาลเมืองชุมพร

ตั้งอยู่หน้าสำนักงานเทศบาลเมืองชุมพร เริ่มตั้งแต่เวลาบ่ายสามจนถึงประมาณหนึ่งทุ่มของทุกเย็นวันศุกร์และวันเสาร์ มีการร้องเพลงของกลุ่มจิตอาสา และการแสดงศิลปะตามเทศกาลต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งตลาดนี้มีสินค้ามาจำหน่ายมากมาย อาทิเช่น เสื้อผ้า อาหาร ผักผลไม้สด รวมไปถึงจนถึงสินค้า Handmake

๖) อุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ มีเฉพาะโรงงานขนาดเล็กตั้งปะปนอยู่กับอาคารพักอาศัย ซึ่งโรงงานเหล่านี้ได้แก่ โรงงานผลิตลูกชิ้น โรงงานผลิตเส้นขนมจีน โรงงานน้ำดื่ม โรงงานผลิตไอศกรีม โรงงานผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยว โรงงานผลิตทอดมัน ถึงแม้ว่าโรงงานดังกล่าวจะสร้างงานและรายได้จำนวนมากแก่ชุมชน แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาเสียง ฝุ่น น้ำเสีย และกลิ่น รบกวนบ้านข้างเคียง เนื่องจากตัวอาคารและเครื่องจักรไม่เหมาะสม

๗) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ในส่วนของกลุ่มอาชีพ เทศบาลเมืองชุมพรได้ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น ยกกระตือรือร้นรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้น โดยการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในทุกสาขาอาชีพ พัฒนาส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพให้กับชุมชน โดยได้มีการพัฒนา OTOP ของเทศบาลเมืองชุมพรอย่างต่อเนื่อง และได้สนับสนุนกลุ่มอาชีพอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ จากดินไทย กลุ่มอาชีพข้าวเกรียบสมุนไพรสุโขทัย กลุ่มอาชีพปลูกแก้วมังกรชุมชนศาลาขาว กลุ่มอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนหน้านิรมลิ่งนกออก นอกจากนี้แล้วยังมีตลาดนัดลานคนเดิน และตลาดนัดถนนกรมหลวง และตลาดนัดหน้าเทศบาลเมืองชุมพรทุกวันศุกร์ ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๘) แรงงาน

★ สถานการณ์แรงงาน

แรงงานในพื้นที่เทศบาลเมืองชุมพร แบ่งเป็น แรงงานภาคการเกษตร แรงงานภาคเอกชน และ แรงงานภาครัฐ แรงงานโดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานภาคการเกษตร

(๗) ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรในเขตเทศบาลเมืองชุมพร โดยส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์

- วัด.....๖.....แห่ง
- สำนักสงฆ์.....-.....แห่ง
- โบสถ์คริสต์.....๓.....แห่ง
- มัสยิด.....๑.....แห่ง

๒) ประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีประจำท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่

-ประเพณีวันเข้าพรรษา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทำบุญตักบาตร การจัดขบวนแห่เทียนพรรษา ฯลฯ

ประเพณีถือศีลกินเจ เป็นประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน ในเขตเทศบาลเมืองชุมพรมีคนจีนอาศัยอยู่มาก โดยจะจัดขึ้นที่**มูลนิธิชุมพรการกุศล** ตั้งอยู่บริเวณหลังตลาด ใกล้กับโรงเรียนผาหมื่นกงการกินผักตรงกับภาษาจีนฮกเกี้ยนว่า “เจี๊ยะฉ่าย” ซึ่งตรงกับ “กินเจ” ในภาษาจีนกลางซึ่งหมายถึงกินผักเหมือนกัน ประเพณีกินผักเกิดขึ้นเมื่อ ชาวจีนอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ทางชายทะเลฝั่งตะวันตกมาก เพื่อมาทำเหมืองแร่และค้าขายโดยเฉพาะภูเก็ต ซึ่งในระยะแรกนั้นบ้านเมืองยังเป็นป่าดง จึงมีผู้เจ็บไข้อยู่เสมอต่อมามีคณะจิวที่เดินทางมาจากเมืองจีน เปิดแสดงให้ชุมชนชาวจีนที่บ้านกะทู้ชม เกิดเจ็บป่วยตามไปด้วยพวกคณะจิวจึงได้ประกอบพิธีเจี๊ยะฉ่าย(กินผัก) ตามธรรมเนียมในเมืองจีน เพื่อขอขมาโทษที่พวกตนละเลยธรรมเนียมจีน และทำพิธีขับไล่โรคภัยไข้เจ็บให้หมดไป ปรากฏว่าได้ผลคณะจิวหายจากโรคภัย จึงแนะนำให้ชาวจีนตำบลกะทู้ทำพิธีเจี๊ยะฉ่าย (กินผัก) สักการบูชาไหว้เจ้าตามธรรมเนียมในเมืองจีน เพื่อคุ้มครองปกป้องกันโรคภัยบ้าง ประเพณีกินผัก ซึ่งโดยมากจะตกประมาณเดือนตุลาคม เป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติกันอย่างเข้มแข็งทั้งเมือง คือถือศีลเคร่งครัดละเลิกเลสตัณห ทำจิตใจทำวาจาและร่างกายให้บริสุทธิ์ เพราะสรรพสิ่งนั้นล้วนเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ใครปฏิบัติธรรมจึงจะเกิดความสุข ทุกคนจึงต่างนุ่งขาวห่มขาว ทำอาหารเจแจกจ่ายกินกันทั้งเมือง มีการแห่ผ้าทรง(เจ้าเข้าทรง) มีการลุยไฟและพิธีอื่น ๆ อย่างคึกคัก จุดประทัดตลอดงาน

ประเพณีสงกรานต์

สงกรานต์กล่าวอย่างสั้นๆ คือ เทศกาลขึ้นปีใหม่ไทยสมัยก่อนนั่นเอง เนื่องจากคนไทยเรานับวันทางจันทรคติคล้ายกลุ่มประเทศทางตะวันออกทั่วไป ซึ่งนับเดือนที่ ๑ คือ เดือนเมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงเปลี่ยนไปนับวันทางสุริยคติอย่างประเทศทางตะวันตกซึ่งนับวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๑๓ เมษายน ชาวพื้นเมืองเรียก “วันเจ้าเมืองเก่า” หรือ “วันส่งเจ้าเมืองเก่า” คือ วันที่ เทวดาผู้ทำหน้าที่รักษาดวงชะตาบ้านเมือง (ดวงเมือง) จำต้องเตรียมพร้อมละทิ้งบ้านเมืองที่ตนเคยคุ้มครองรักษาอยู่ ไปประชุมเทวดามาคนบนสวรรค์อย่างพร้อมเพรียงกัน ทางเทศบาลเมืองชุมพรและชาวบ้านได้อัญเชิญ พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำเมืองออกมาแห่แทน เพื่อให้ประชาชนบูชากราบไหว้ขอพร และสงวนน้ำประจำปี นอกจากนั้นก็ยังมีการทำพิธีสงวนน้ำพระ (ทั้งพระพุทธรูปและพระสงฆ์) เสร็จแล้วก็รดน้ำญาติผู้ใหญ่ มีการทำปะรำ พิธีแห่ทวยหาอย่างสวยงามเป็นโรงร้านใหญ่เรียก “ขึ้นเบญจา” (ปราสาทยอด) ให้พ่อแม่ปู่ย่าตายายเป็นพิเศษก็ได้ โดยนิมนต์พระสงฆ์มาสวดพระปริตรเพื่อทำน้ำพระพุทธรูปมนต์ ลูกหลานว่านเครือผลัดกันขึ้นไปรดน้ำตามลำดับ อาวุโส

ความเป็นมาของพิธีขึ้นเบญจา

ประเพณีขึ้นเบญจา เป็นประเพณีท้องถิ่นของชาวชุมพร ซึ่งเคยจัดตามชนบท/หมู่บ้าน สันนิษฐานว่าเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ในวันทำบุญครบรอบอายุ ๖๐ ปี หรือวันรดน้ำสงกรานต์ โดยจะเชิญผู้สูงอายุ อาจเป็น บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย หรือบุคคลที่เคารพนับถือมารับการรดน้ำขอพร บางแห่งอาจจะจัดสถานที่ซึ่งเรียกว่า เบญจา โดยยกเป็นร้านเป็นชั้น จำนวน ๕ ชั้น ๗ ชั้น ถึง ๑๑ ชั้น และให้สามารถขึ้นได้ทั้ง ๔ ด้าน ตามความเชื่อโบราณกล่าวว่ายิ่งสูงเท่าไร จะได้ขึ้นสวรรค์สูงเท่านั้น โดยการนำของลูกหลานเพื่อแสดงถึงความมีน้ำใจกับ ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป เดินขึ้นนั่งบนเบญจาและการลงจากเบญจาลูกหลานจะรอรับที่บันได ขั้นสุดท้าย

งานประจำปีได้แก่

- งานบวงสรวงศาลหลักเมือง ช่วงเวลาจัดงาน เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม
- ตักบาตรทุกวันศุกร์
- งานบุญเดือนสิบ

เทศกาลที่สำคัญ ได้แก่

- เทศกาลลอยกระทง ช่วงเวลาจัดงาน วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประกวดกระทง การประกวดนางนพมาศหรือหุ่นน้อยนพมาศ ตลอดจนการแสดงต่าง ๆ
- เทศกาลสงกรานต์ ช่วงเวลาจัดงาน วันที่ ๑๒-๑๓ เมษายน ของทุกปี มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำบุญตักบาตร การจัดขบวนแห่ การสรงน้ำพระ พิธีขึ้นเบญจา รดน้ำผู้สูงอายุ สวดสวดเคราะห์ ฯลฯ
- เทศกาลวันขึ้นปีใหม่ ช่วงเวลาจัดงาน วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี มีการจัดกิจกรรมทำบุญ ตักบาตร ปล่อยพันธุ์ปลา และอวยพรผู้ใหญ่

๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ศิลปหัตถกรรมจากมะพร้าวชุมชนหนองทองคำ

เกิดขึ้นเนื่องจากในชุมชนมีมะพร้าวเป็นจำนวนมาก นายเคียม เทพมณี จึงมีความคิดที่จะนำมะพร้าวมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยการประดิษฐ์เป็นวัสดุต่าง ๆ เช่น โคมไฟ ตุ๊กตามะพร้าว แจกัน กระปุกออมสิน ฯลฯ ต่อมาจึงได้ฝึกสอนให้กับผู้สนใจทั่วไป

ภาษาไทยถิ่น

ภาษาไทยถิ่นได้แยกออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก ภาษาถิ่นใต้ตะวันตก ภาษาถิ่นใต้สำเนียงสงขลา ภาษาถิ่นใต้สำเนียงเจ๊ะเห(ภาษาถิ่นใต้สำเนียงตากใบ) และภาษาถิ่นใต้สำเนียงพิเทน ซึ่งในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก และมีคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในใจกลางเมืองชุมพรที่ใช้ภาษากลางในการสื่อสาร

๔) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

รังนก

รังนกอีแอ่นของจังหวัดชุมพรเป็นรังนกที่ได้รับการยอมรับจากผู้รักสุขภาพ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็น ชาวจีน ฮองกง หรือไต้หวัน คนนิยมรับประทานรังนกชุมพรกันเพราะว่าเป็นรังนกที่มีคุณภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการ โดยสามารถหาซื้อรังนกชนิดต่าง หรือ รังนกปรุงสำเร็จได้ที่ร้านชุมพรรังนก เพราะที่นี่คือผู้ที่ได้รับสัมปทานรังนกอีแอ่นของ จังหวัดชุมพร ผ่านกระบวนการผลิตที่ทันสมัย เป็นรังนกแท้ ๑๐๐% ที่คุณจะมีใจได้เลยว่ามีคุณค่าทางอาหารเสริมที่ครบถ้วน เหมาะอย่างยิ่งในการซื้อไปเป็นของฝาก

ผลไม้

ชุมพรเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงในด้านการเป็นเมืองผลไม้มานานานาชนิด ไม่ว่าจะเป็นทุเรียน เงาะ ลางสาด มังคุด สับปะรดสวี ส้มโอพันธุ์เจ้าเสวย มะพร้าว รสสุก ฯลฯ โดยเฉพาะกล้วยเล็บมือนางที่เป็นของฝากยอดฮิตที่นักท่องเที่ยวแทบทุกคนต้องซื้อกลับไปเป็นของฝากทั้งในรูปของกล้วยสดสีเหลืองนวลรับประทานและรวมไปถึงกล้วยแปรรูปประเภทต่าง ๆ ดังนั้น จังหวัดชุมพรจึงเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ใครก็ตามที่ชื่นชอบผลไม้จะไม่ผิดหวังที่ได้มาเที่ยวชุมพร และได้ชิมผลไม้สดๆจากสวน โดยเฉพาะในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปีที่จังหวัดชุมพรจะจัดงาน “เทศกาลผลไม้ชุมพร - ท่องเที่ยวชุมชน” เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลผลิตทางการเกษตร ที่สำคัญของจังหวัด ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

สะตอ

เป็นพืชผักยอดนิยมของภาคใต้ ใช้ประกอบอาหารได้ทั้งผัดและกินสด สะตอดานจะมีฝักกว้าง เปลือกหนา และกลิ่นฉุนจัด เหมาะสำหรับผัด ส่วนสะตอขาวเม็ดเล็กและมันกว่า นิยมกินสดและจิ้มน้ำพริก เมืองชุมพรเป็นแหล่งปลูกสะตอแหล่งใหญ่ ในช่วงฤดูฝนจะมีสะตอออกมาก หาซื้อได้ทั่วไปทั้งร้านค้าในตลาด และแผงขายผลไม้ริมทาง

(๘) ทรัพยากรธรรมชาติ

๑) น้ำ

แหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญของเทศบาลเมืองชุมพร ได้แก่ แม่น้ำท่าตะเภา คลองชุมพร คลองชลประทานเขาสามแก้ว

๒) ป่าไม้

พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองชุมพร มีปริมาณไม่มากส่วนใหญ่จะมีกระจายอยู่บริเวณเขตชุมชนที่มีการขยายพื้นที่ออกไปใหม่ ในส่วนใจกลางเมืองซึ่งเป็นบริเวณชุมชนย่านการค้าแทบจะไม่มีป่าไม้หลงเหลืออยู่

๓) ภูเขา

เทศบาลเมืองชุมพรเป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างแนวเทือกเขาตะนาวศรีฝั่งตะวันตกและชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก

๔) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งแวดล้อมเมืองประกอบด้วยแหล่งพื้นที่สีเขียว/พื้นที่สาธารณะ หรือพื้นที่นันทนาการ ได้แก่ สวนสาธารณะอากาศเกียรติวงศ์ เป็นต้น และนอกจากนั้นก็ยังมีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ได้แก่ เสาตั้งในกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์